

Bijlage I Ontwikkelingen in nationale en EU regelgeving en zelfregulering

Nationale wetgeving

Op 1 januari 2007 is de Wet van 20 oktober 2006 tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter bevordering van het gebruik van elektronische communicatiemiddelen bij de besluitvorming in rechtspersonen in werking getreden (Stb. 2006, 525). Naast het faciliteren van het gebruik van elektronische communicatiemiddelen is de mogelijkheid geïntroduceerd om te stemmen voorafgaande aan de algemene vergadering.

Op 1 juli 2007 is de Wet van 24 mei 2007 tot uitvoering van richtlijn nr. 2004/25/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 april 2004 betreffende het openbaar overnamebod in werking getreden (Stb. 2007, 202). De wet regelt dat degene die overwegende zeggenschap verwerft in een vennootschap waarvan de effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, verplicht wordt tot het uitbrengen van een openbaar bod op de resterende uitstaande aandelen. Dit biedt beleggers met een minderheidsbelang de mogelijkheid hun aandelen van de hand te doen. Voorts wordt degene die een openbaar bod heeft uitgebracht gerechtigd tot uitkoop van dat resterende belang. Omgekeerd moeten minderheidsaandeelhouders de bieder kunnen verplichten hun aandelen over te nemen.

Op 15 juli 2008 is de wet van 27 juni 2008 houdende wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de implementatie van richtlijn nr. 2005/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie betreffende grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen

(Stb. 2008, 260) in werking getreden. De wet voorziet in een regeling voor grensoverschrijdende fusies van NV's en BV's. De regeling voor de werknemersmedezeggenschap is met ingang van 1 juli 2015 aangepast aan de uitspraak van het Hof van Justitie van de EU in zaak C-635/11, bij Wet van 11 februari 2015 tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de wijziging van de regels voor werknemersmedezeggenschap in geval van grensoverschrijdende fusie van kapitaalvennootschappen (Stb. 2015, 84).

Op 23 december 2008 is de Wet van 11 december 2008 tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter uitvoering van Richtlijn 2006/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni

2006, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG, 83/349/EEG, 86/635/EEG en 91/674/EEG betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening (PbEU L 224)(Stb. 2008, 550) in werking getreden. De wet vergroot de transparantie ten aanzien van niet in de balans opgenomen regelingen en regelingen met verbonden partijen. Verder verplicht de wet beursgenoteerde vennootschappen tot het opnemen van een corporate-governanceverklaring en tot het verschaffen van informatie over de interne risicobeheersings- en controlesystemen in verband met de jaarverslaggeving.

Op 1 juli 2010 is de Wet van 30 juni 2010 tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht ter uitvoering van richtlijn nr. 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 11 juli 2007 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen (PbEU L 184)(Stb. 2010, 257) in werking getreden. Belangrijkste

wijzigingen van deze wet zijn de afschaffing van de blokkering van aandelen voorafgaande aan de algemene vergadering, de introductie van een verplichte registratiedatum voor aandeelhouders van beursvennootschappen en de verlenging van de oproepingstermijn naar minimaal 42 dagen voor de dag van de algemene vergadering. Beursvennootschappen zijn ook verplicht om binnen 15 dagen na de algemene vergadering de stemmingsresultaten te publiceren.

Op 1 juli 2010 is tevens de Wet van 30 juni 2010 tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de invoering van een recht voor de ondernemingsraad van naamloze vennootschappen om een standpunt kenbaar te maken ten aanzien van belangrijke bestuursbesluiten en besluiten tot benoeming, schorsing en ontslag van bestuurders en commissarissen alsmede ten aanzien van het bezoldigingsbeleid (Stb. 2010, 250) in werking getreden. Ondernemingsraden van naamloze vennootschappen hebben het recht gekregen om hun standpunt kenbaar te maken ten aanzien van belangrijke bestuursbesluiten en besluiten tot benoeming, schorsing en ontslag van bestuurders en commissarissen, alsmede ten aanzien van het bezoldigingsbeleid.

Op 1 oktober 2012 zijn de Wet en de Invoeringswet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht in werking getreden. Met deze wet hebben aandeelhouders meer vrijheid in de inrichting van hun bv. Het minimumkapitaal van 18.000 euro is afgeschaft, terwijl crediteuren worden beschermd door middel van een uitkeringstest. Daarnaast is de verplichte blokkering van de overdraagbaarheid van aandelen vervallen en zijn de mogelijkheden om besluitvorming buiten de algemene vergadering te laten plaatsvinden, verruimd. Tevens is de mogelijkheid geïntroduceerd om in de statuten te voorzien in stemrechtloze of winstrechtloze aandelen, of in een flexibele verdeling van stemrecht. Daarnaast is de geschillenregeling vereenvoudigd.

Op 1 juli 2013 is de Wet van 15 november 2012 tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Wet giraal effectenverkeer en het Burgerlijk Wetboek naar aanleiding van het advies van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code van 30 mei 2007 (Stb. 2012, 588) in werking getreden. De wet heeft geleid tot aanpassing van de drempelwaarden voor melding van zeggenschap in beursgenoteerde ondernemingen en voor uitoefening van het agenderingsrecht en bevat een regeling voor identificatie van aandeelhouders.

Op 1 januari 2014 is de Wet van 11 december 2013 tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht in verband met de bevoegdheid tot aanpassing en terugvordering van bonussen en winstdelingen van bestuurders en dagelijks beleidsbepalers (Stb. 2013, 563) in werking getreden. De wet geeft de raad van commissarissen de bevoegdheid om excessieve bonussen van bestuurders aan te passen en terug te vorderen. Dat geldt voor bonussen die achteraf gezien zijn toegekend op basis van onjuiste informatie ('claw back') en voor bonussen waarvan uitkering wegens onredelijkheid en onbillijkheid niet kan worden gerechtvaardigd. Tevens bevat de wet een regeling voor het afnemen van door bestuurders gemaakte koerswinst bij overnamebiedingen, fusies en belangrijke besluiten voor de wijzigingen van de identiteit

of het karakter van de beursvennootschap (de zogenaamde afroomregeling, zie paragraaf 6).

Op 1 november 2015 zijn de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening plus bijbehorende uitvoeringsbesluiten in werking getreden. De wet implementeert richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad (PbEU 2013, L 182). De wet moderniseert en vereenvoudigt het jaarrekeningenrecht. Zo is de term 'jaarverslag' vervangen door: bestuursverslag. Tevens is de categorie micro-ondernemingen geïntroduceerd, die zeer beperkte verslaggevingsverplichtingen hebben. Daarnaast bevat de wet een nieuwe regeling voor de verslaglegging van betalingen aan overheden door ondernemingen die actief zijn in de winningsindustrie en houtkap van oerbossen.

Bij Wet van 28 september 2016, houdende wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter uitvoering van Richtlijn 2014/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 tot wijziging van richtlijn 2013/34/EU met betrekking tot de bekendmaking van niet-financiële informatie en informatie inzake diversiteit door bepaalde grote ondernemingen en groepen (PbEU 2014, L 330) (Stb. 2016, 352) zijn organisaties van openbaar belang met meer dan 500 werknemers, zoals beursvennootschappen, banken en verzekeraars, verplicht een niet-financiële verklaring in het bestuursverslag op te nemen. De wet bevat daartoe de grondslag. De richtlijn wordt voorts uitgevoerd in twee besluiten, inzake niet-financiële informatie en diversiteitsbeleid.

Europese regelgeving

In de Europese Unie zijn de wetgevende activiteiten de laatste jaren vooral toegespitst op het vergroten van transparantie. Het gaat daarbij om transparantie via de jaarrekening en aanverwante verslagen, zoals het bestuursverslag, het remuneratierapport en de corporate governance verklaring, en via een register met Ultimate Beneficial Ownership informatie.

Op 9 april 2014 heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor een richtlijn van het Europees parlement en de Raad inzake besloten eenpersoonsvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid (COM(2014)212). Het voorstel beoogt de oprichting van bedrijven in het buitenland te vereenvoudigen, met name in het MKB, doordat de lidstaten wordt verzocht in hun nationale recht een rechtsvorm op te nemen die in alle lidstaten dezelfde regels volgt en een EU-brede afkorting krijgt: SUP (Societas Unius Personae). De SUP kan ontstaan door oprichting of door omzetting van een BV of buitenlands equivalent. Het voorstel bevat een geharmoniseerde inschrijvingsprocedure en de mogelijkheid van online-registratie met een uniform model voor statutaire bepalingen. Het vereiste maatschappelijk kapitaal bij oprichting bedraagt 1 euro. De crediteuren worden beschermd door uitkeringen aan aandeelhouders slechts toe te staan

voor zover de vennootschap in staat is haar lopende schulden af te lossen (solvabiliteitstest). Op 28 mei 2015 heeft de Raad een algemene oriëntatie bereikt over het richtlijnvoorstel (<http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2015/05/28-29-compet-single-member-private-companies/>). Het Europees Parlement heeft nog geen standpunt bepaald.

Zelfregulering

Op 8 december 2008 heeft de Monitoring Commissie Corporate Governance Code (Commissie-Frijns) de Nederlandse corporate governance code uit 2003 (Code Tabaksblat) vastgesteld. De Code is aangevuld op het terrein van risicobeheersing, bestuurdersbeloningen en de verantwoordelijkheid van aandeelhouders. Ook zijn de onderwerpen diversiteit en maatschappelijk verantwoord ondernemen onderdeel van de Code geworden.